

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Wielkanocne spotkania
- Patronaty rektorów
- Stypendia starosty
- Gitarowe granie na Zamku
- Święto Konstytucji 3 maja
- Profesor Mytnik w Świdwinie
- Ambasador Uzbekistanu w Wydawnictwie

GAZETA PROMOCYJNA **WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK**

2025, nr 322

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

PRZEDKONGRESOWE SPOTKANIE

Goszczący w Toruniu, na zaproszenie prezesa Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr. **Adama Marszałka JE Amirsaid Agzamkhodjaev**, ambasador Republiki Uzbekistanu w Polsce wraz z towarzyszącym mu radcą ds. ekonomicznych i handlowych **Mirzokhidem Alikulovem** oraz administratorem ambasady **Sardorem Akhmatovem** spotkał się z wicemarszałkiem województwa kujawsko-pomorskiego **Zbigniewem Ostrowskim** oraz pełnomocnikiem Zarządu Województwa **Grzegorzem Borkiem** i dyrektorami: Departamentu Rozwoju Gospodarczego **Martą Krużewską**, Departamentu Współpracy Zagranicznej **Magdaleną Burdziej** oraz naczelnikiem Wydziału Współpracy Zagranicznej **Denisem Dembkiem**.

W.O.

PATRONI HONOROWI XII MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Minister Spraw Zagranicznych RP
Radosław Sikorski

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maciej Kulasek

Prezes PAIH
Andrzej Dycha

Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Michał Szybel

Marszałek Woj. Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Calbecki

Prezydent Miasta Torunia
Paweł Gulewski

234. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Drodzy Mieszkańcy Świdwina, Szanowni Goście,
Stajemy dziś razem – jako wspólnota – by uczcić Święto 3 maja. Dzień, który przypomina nam, że Polska zawsze miała w sobie siłę, by się podnieść, by wierzyć, by tworzyć przyszłość mimo przeciwności.

W 1791 roku nasi przodkowie – wbrew trudnym czasom – uchwalili Konstytucję. Akt odwagi. Akt nadziei. Dokument, który miał chronić to, co najcenniejsze: wolność, jedność i dobro wspólne. To wtedy narodziło się marzenie o nowoczesnej Polsce – Polsce odpowiedzialnej, sprawiedliwej i dumnej ze swoich obywateli.

Dziś to marzenie jest w naszych rękach.

Bo patriotyzm to nie tylko sztandary i hymny. To przede wszystkim codzienne wybory. Uczciwość, troska o drugiego człowieka, o to, co nasze – wspólne. O nasz Świdwin.

Dziękuję dziś z całego serca wszystkim, którzy to marzenie budują tu, każdego dnia:

Nauczycielom, którzy wychowują kolejne pokolenia.

Przedstawicielom służb, którzy czuwają nad naszym bezpieczeństwem.

Przedsiębiorcom, którzy dają pracę i rozwijają nasze miasto.

Wolontariuszom, którzy niosą bezinteresowną pomoc.

Rodzicom i młodzieży – za energię, nadzieję i miłość do tego miejsca.

I naszym seniorom – za mądrość, doświadczenie i korzenie, bez których nie byłoby nas.

To Wy jesteście fundamentem nowoczesnego patriotyzmu. Wasze serca, Wasza postawa, Wasze codzienne „jestem, pomagam, buduję”.

Niech ten dzień będzie przypomnieniem, że Polska to nie tylko historia – to przede wszystkim ludzie. My. Tutaj. Teraz.

Niech żyje Konstytucja 3 maja!

Niech żyje nasz Świdwin!

Niech żyje Polska!

Piotr Feliński, burmistrz Świdwina

ROZMOWY W NAWIE

W trakcie spotkania z prezesem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej dr. **Wojciechem Karzewskim** oraz jego zastępcą dr **Łukaszem Gołotą** prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** dyskutował na temat umiędzynarodowienia polskiej nauki. Za szczególnie ważne prezesi uznali działania na rzecz umocnienia pozycji polskich wydawnictw, a przede wszystkim polskich czasopism na arenie międzynarodowej.

K.K.

PROFIL DYPLOMATYCZNY W X LO

Podczas spotkania Rady Programowej Profilu Dyplomatycznego w X LO w Toruniu omówiono ostatni rok i przedstawiono pomysły na kolejny. Klasa o profilu dyplomatycznym w X LO w Toruniu jest pierwszą w Polsce. Rada Programowa pracuje nad uatrakcyjnianiem tego autorskiego profilu i z dumą przygląda się młodym ludziom, którzy być może za kilka lat będą reprezentować nas godnie na arenie międzynarodowej. W spotkaniu uczestniczyli: **Łukasz Krzywdziński**, przedstawiciel klasy o profilu dyplomatycznym, **Jacek Gajewski**, radny Sejmiku woj. kujawsko-pomorskiego i przedsiębiorca, **Przemysław Buczkowski**, restaurator, który gościł nas dzisiaj w restauracji Karramba w Toruniu, dr **Adam Marszałek**, przedsiębiorca, wydawca, **Przemysław Bańkowski**, konsul honorowy Republiki Litewskiej i przedsiębiorca, profesor **Joanna Marszałek-Kawa**, prezes Wydawnictwa Adam Marszałek, **Michał Dąbkowski**, dyrektor X LO w Toruniu, **Maciej Wydrzyński**, konsul honorowy Republiki Peru, pomysłodawca projektu klas o profilu dyplomatycznym na poziomie szkół średnich.

M.W.

WIZYTA AMBASADORA AMIRSAIDA AGZAMKHODJAEVA

Z roboczą wizytą gościł w Toruniu JE **Amirsaid Agzamkhodjaev**, ambasador Republiki Uzbekistanu w Polsce wraz z towarzyszącym mu radcą ds. ekonomicznych i handlowych **Mirzokhidem Alikulovem** oraz administratorem ambasady **Sardorem Akhmatovem** omówili warunki udziału przedstawicieli świata nauki, biznesu i dyplomacji na XII Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim, którego Uzbekistan jest gościem honorowym.

Organizatorów Kongresu reprezentowali: dr **Adam Marszałek**, asystentka prezesa **Wiktoria Olejnik** oraz kierownik Redakcji Międzynarodowej **Zuzanna Cichowska**.

Po zakończonych rozmowach do pamiątkowego zdjęcia stanęli również: **Wojciech Kukuryka**, **Joanna Dowchań**, **Paweł Jaroniak** i **Krzysztof Galus**. Spotkanie zakończył obiad w kultowej toruńskiej restauracji „Chleb i wino” z udziałem jej właściciela **Andrzeja Wójcika**.

K.G.

AMBASADOROWIE NA XII KONGRESIE AZJATYCKIM

fot. Anvar Ilyasov (IA „Dunyo“)

JE Amirsaid Agzamkhodjaev,
ambasador Republiki Uzbekistanu,
Gość Honorowy

JE Nargiz Gurbanova,
ambasador Republiki Azerbejdżanu

JE Sun Linjiang,
ambasador Chińskiej Republiki Ludowej

JE Rauf Alp Denктаş,
ambasador Republiki Turcji

fot. Marek Borawski/KPRP

JE Ha Hoang Hai,
ambasador Socjalistycznej Republiki Wietnamu

Foto - Piotr Wojnarowski

JE dr Hossein Gharibi,
ambasador Islamskiej Republiki Iranu

JE prof. Anastase Shyaka,
ambasador Republiki Rwandy

Ri Chun Su,
chargé d'affaires a.i., radca ambasady
Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej

Laurina Putri Lestari,
III Sekretarz Ambasady Republiki Indonezji

UZBEKISTAN – SKRZYŻOWANIE CYWILIZACJI I KRAJ PRZYSZŁOŚCI

Uzbekistan, położony w samym sercu Azji Środkowej, przez wieki odgrywał strategiczną rolę w historii świata. Będąc kluczowym ogniwem legendarnego Jedwabnego Szlaku, kraj ten stanowił most między Wschodem a Zachodem, łącząc gospodarki, kultury i idee wielkich cywilizacji. To dziedzictwo ukształtowało unikalną tożsamość kulturową, językową i gospodarczą współczesnego Uzbekistanu – dynamicznego i ambitnego państwa patrzącego z nadzieją w przyszłość.

Geografia i ludność

Z powierzchnią 448 924 km² Uzbekistan posiada bogate zasoby naturalne i żyzne ziemie (grunty orne stanowią 11,15% powierzchni). Kraj zamieszkuje ponad 37,5 miliona ludzi, z czego ponad jedna trzecia mieszka na wschodzie i południu. Stolica – Taszkent – liczy około 3 miliony mieszkańców i stale się rozwija, stając się jednym z głównych metropolii regionu.

Młodzież i edukacja – inwestycja w przyszłość

Jednym z najważniejszych zasobów Uzbekistanu jest młodzież: około 40% populacji ma mniej niż 19 lat, a 30% – poniżej 14 lat, co czyni Uzbekistan jednym z najmłodszych krajów Eurazji. Rząd inwestuje ok. 6% PKB w edukację. Obecnie około 6,5 miliona uczniów uczęszcza do szkół średnich, a znaczna część z nich ma dostęp do rozszerzonych programów STEM. Ponad milion absolwentów ma możliwość kontynuowania nauki w 209 uczelniach wyższych. Uzbekistan kształci pokolenie gotowe współtworzyć globalną gospodarkę i rozwój technologiczny.

Dziedzictwo i tożsamość kulturowa

Historia Uzbekistanu to historia wielkich umysłów i odkryć naukowych. Z Chorezmu pochodzi Al-Chuwarizmi – „ojciec informatyki”, twórca podstaw algebry. Kultura uzbecka zawsze ceniła wiedzę, naukę, sztukę i literaturę. Dziedzictwo uczonych pozostaje fundamentem tożsamości narodowej i inspiracją dla kolejnych pokoleń.

Uzbekistan jako centrum możliwości dla inwestorów

W ostatnich latach Uzbekistan przeszedł głęboką transformację i otworzył się na biznes międzynarodowy. Reformy, modernizacja infrastruktury, cyfryzacja administracji i poprawa klimatu inwestycyjnego stworzyły przyjazne warunki dla firm zagranicznych. Sztandarowym projektem stało się utworzenie Centralnoazjatyckiego Międzynarodowego Centrum Finansowego (CAIFC) w Taszkencie, promującego fintech, aktywa cyfrowe, zielone finanse i bankowość islamską.

Ochrona prawna inwestorów

W 2018 roku powstał Tashkent International Arbitration Centre (TIAC), działający zgodnie z międzynarodowymi normami, w tym UNCITRAL. Zapewnia on ulgi podatkowe, możliwość stosowania prawa obcego i udział arbitrów zagranicznych bez licencji lokalnej. Dotąd TIAC rozpatrzył ok. 70 spraw międzynarodowych.

Dialog z biznesem

Rada Inwestorów Zagranicznych przy Prezydencie Uzbekistanu, założona w 2019 roku, stała się platformą dla dialogu państwowo-prywatnego. Rekomendacje Rady przyczyniły się do poprawy ustawodawstwa i wzrostu inwestycji.

Uzbekistan i Polska: 33-lecie relacji dyplomatycznych – kurs na partnerstwo

W 2025 roku Uzbekistan i Polska obchodzą 33. rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych. Polska, jako pomost między Uzbekistanem a Unią Europejską, jest dla Uzbekistanu ważnym i długoterminowym partnerem.

Dialog polityczny

Początek roku przyniósł wizytę delegacji uzbeckiej z Abdulazizem Kamilowem w Polsce – świadectwo rosnącego znaczenia dialogu politycznego. Uzbekistan docenia gośćwość Polski do aktywnego wspierania współpracy UE z Azją Centralną. Polska odegrała kluczową rolę w or-

ganizacji pierwszego historycznego Szczytu UE–Azja Centralna (Samar-kanda, kwiecień 2025). Kontakty między ministrami spraw zagranicznych i współpraca parlamentarna (grupy przyjaźni) będą dalej rozwijane.

Współpraca gospodarcza

Mimo globalnych wyzwań, wymiana handlowa osiągnęła w 2024 roku około 400 mln USD, a Polska znalazła się w TOP-20 partnerów handlowych Uzbekistanu. W lutym 2025 roku odbyło się 8. posiedzenie Międzyrządowej Komisji ds. współpracy gospodarczej oraz forum biznesowe w Taszkencie. W wydarzeniu wzięło udział ponad 200 firm, a delegacji polskiej przewodniczył wiceminister Michał Jaros. Wkrótce w Taszkencie zostanie otwarte przedstawicielstwo Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIH), co usprawni współpracę biznesową.

Współpraca regionalna

Dzięki inicjatywie Ambasady Uzbekistanu w Warszawie nawiązano współpracę między regionami: Obwód Taszkencki – Mazowsze, Nawi Lubelszczyzna, Chorezm – Podlasie. Planowane są nowe partnerstwa: Taszkent – Warszawa, Samarkanda – Małopolska, Surchandarja – Podkarpatcie, Kaszkadarja – Dolny Śląsk, Dżyzak – Kujawsko-Pomorskie, Fergana – Łódzkie.

Wymiana kulturalna i edukacyjna

Postać legendarnej Anny German – polsko-uzbeckiej piosenkarki – symbolizuje więzi kulturalne. Jej muzyka zbliża narody, a koncerty jej poświęcone stały się tradycją. Rośnie liczba uzbeckich studentów w Polsce, a polscy naukowcy interesują się kulturą Uzbekistanu. Odbywają się regularne Fora Rektorów, promujące wymianę akademicką i stypendia. W 2024 roku Uzbekistan odwiedziło około 20 tys. polskich turystów. W planach jest zwiększenie częstotliwości lotów LOT-u na trasie Warszawa–Taszkent (obecnie 4 razy w tygodniu).

**Ambasada
Uzbekistanu**

REKTORZY PATRONUJĄ KONGRESOWI AZJATYCKIEMU

Poszerza się grono naukowych patronów XII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Do patronujących XII Kongresowi rektorów Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Szczecińskiego dołączyli rektorzy: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu w Siedlcach oraz Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Patronaty te podnoszą rangę Kongresu, a także oznaczają wsparcie władz najważniejszych polskich uczelni dla tej inicjatywy.

M.D.

JM prof. dr hab.
Alojzy Z. Nowak,
rektor
Uniwersytetu Warszawskiego

JM prof. dr hab.
Waldemar Tarczyński,
rektor
Uniwersytetu Szczecińskiego

JM prof. dr hab.
Piotr Jedynak,
rektor
Uniwersytetu Jagiellońskiego

JM prof. dr hab.
Andrzej Tretyn,
rektor Uniwersytetu
Mikołaja Kopernika w Toruniu

JM prof. dr hab.
Robert Olkiewicz,
rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego

JM prof. dr hab.
Mariusz Popławski,
rektor
Uniwersytetu w Białymstoku

JM prof. dr hab.
Mirosław Minkina,
rektor
Uniwersytetu w Siedlcach

JJM prof. dr hab.
Piotr Stepnowski,
rektor
Uniwersytetu Gdańskiego

JM prof. dr hab.
Radosław Dobrowolski,
rektor Uniwersytetu
Marii Curie-Skłodowskiej

JM prof. dr hab.
Marek Masnyk,
rektor
Uniwersytetu Opolskiego

JM ks. prof. dr hab.
Ryszard Czekalski,
rektor Uniwersytetu Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

JM prof. dr hab.
Rafał Matera,
rektor
Uniwersytetu Łódzkiego

POŻEGNANIE ABSOLWENTÓW ŚWIDWIŃSKIEGO LICEUM

25 kwietnia 2025 r. 66 uczniów liceum zakończyło 4-letnią naukę w Zespole Szkół im. W. Broniewskiego w Świdwinie. Dyrektor szkoły **Krzysztof Mrowiński** przypomniał i z dumą podkreślił, że w 56-letniej historii liceum jego mury opuściło już 5 164 abiturientów. W gronie absolwentów są ci, którzy uzyskali wyróżniające wyniki w nauce i wzorowe zachowanie. Do tej grupy należy 12 osób. **Wzorowe zachowanie oraz najwyższą średnią ocen (5,93)** na świadectwie ukończenia szkoły z białą-czerwonym paskiem ma **Dominika Bartosik** z klasy 4a. Otrzymała ona pióro dla najlepszego absolwenta ufundowane przez Radę Rodziców. Czworo uczniów z najlepszymi wynikami: ww. **Dominika Bartosik** (kl. 4a), **Hanna Chojnacka** (kl. 4a), **Paula Mączewska** (kl. 4a), **Jakub Ogrodowski** (kl. 4b) zostało nagrodzonych przez starostę powiatu świdwińskiego **Mirosława Majkę**. Kolejne osoby z wyróżniającymi wynikami to z klasy 4a: **Nikoła Sobczuk**, **Michalina Dojcz**, **Anna Gałas**, z klasy 4b: **Małgorzata Szczytkowska**, **Katarzyna Bosek**, **Bartosz Fudalski**, **Michalina Połowin**, a z klasy 4c: **Aleksandra Zachoszcz**. Ponadto aż 25 osób otrzymało nagrody za inne osiągnięcia, w tym bardzo dobre wyniki w nauce lub pracę na rzecz klasy i szkoły, uczestniczenie w zawodach sportowych i konkursach przedmiotowych. Tego dnia ze wzruszeniem żegnali swoich uczniów nauczyciele, wychowawczynie: **Małgorzata Olszewska**, **Ewa Szybisty**, **Barbara Przepiórka**, a także pracownicy administracji i obsługi oraz uczniowie młodszych klas. Abiturientów również wspierali licznie przybyli na uroczystość rodzice. Tegoroczni absolwenci naszego liceum otrzymali na pamiątkę od trzecioklasistów szkolne tarcze, z którymi 5 maja przystąpią do pierwszego egzaminu dojrzałości. Uroczystość umilił występ czwartoklasistów, którzy z przymrużeniem oka podsumowali lata nauki w liceum i wręczyli sobie wzajemnie statuetki Bronki 2025, w kategoriach, które miały podkreślić, że każdy w klasie był ważny, każdy pozostawił po sobie ślad.

Małgorzata Olszewska

FOTORELACJA Z XI KONGRESU AZJATYCKIEGO

MIGAWKI Z XI MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

KĄCIK LITERACKI

Azja-Pacyfik

Społeczeństwo. Polityka. Gospodarka.

Azja-Pacyfik ma charakter interdyscyplinarny o szeroko pojętym profilu społeczno-politycznym i kulturowym. Tematyka pisma skupia się wokół współczesnych wydarzeń, procesów i zjawisk w regionie Azji Wschodniej, Południowo-Wschodniej i Południowej oraz regionu Pacyfiku. Pismo zawiera artykuły naukowe prezentujące wyniki najnowszych badań, raporty i analizy oraz artykuły przeglądowe i recenzje publikacji o regionie Azji, które ukazały się drukiem w ostatnich latach.

Nasze pismo ukazuje się regularnie od 1998 r. Jego założycielem i wieloletnim redaktorem naczelnym był prof. Krzysztof Gawlikowski (1940–2021). Rocznik prowadzili również prof. Bogdan Góralczyk i prof. Józef Pawłowski. Od 2022 roku pismo jest półrocznikiem prowadzonym we współpracy Uniwersytetu SWPS (dotychczasowego opiekuna merytorycznego pisma) i Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego.

Azja-Pacyfik Tom 29,
Społeczeństwo. Polityka. Gospodarka,
Wydawnictwo Adam Marszałek,
2024, ss. 133

JOANNA MYTNIK O GAMIFIKACJI W EDUKACJI PROFESOR I REDAKTOR

W świdwińskiej zamkowej kawiarni „Czytelnik” odbyło się inspirujące spotkanie autorskie z dr hab. **Joanną Mytnik** – biologką, popularyzatorką nowoczesnych technik edukacyjnych oraz autorką książki pt. *Gamifikacja w edukacji* oraz licznych artykułów poświęconych temu zagadnieniu. Tematem przewodnim spotkania był rozwój młodych ludzi oraz zmieniające się relacje uczniów i nauczycieli w czasach dynamicznego rozwoju sztucznej inteligencji. Pani profesor z zaangażowaniem mówiła o innowacyjnych formach nauczania. Rozpoczęła spotkanie od refleksji nad brakiem kontroli dorosłych w używaniu smartfonów i tabletów przez dzieci oraz jak AI wpływa na sposób uczenia się i funkcjonowania młodzieży w obecnych czasach. Podkreśliła, że nowe technologie stwarzają ogromne możliwości, ale też mogą być przeszkodą w kontekście kształtowania samodzielności, krytycznego myślenia oraz budowania autentycznych relacji międzyludzkich. „AI może wspierać edukację, ale nie zastąpi człowieka. Rolą zaś nauczyciela nie jest już tylko przekazywanie wiedzy, lecz towarzyszenie uczniowi korzystając z tych technik w jego rozwoju i motywowanie go do samodzielności”.

Spotkanie zakończyło się podpisywaniem książek i nieformalnymi rozmowami z autorką. Wielu uczestników podkreślało, że wydarzenie dało im nie tylko wiedzę, ale i motywację do dalszego działania w kierunku budowania szkoły przyszłości opartej na zaufaniu, empatii i świadomym korzystaniu z technologii.

Świdwiński Ośrodek Kultury Zamek

O książce poświęconej historii Nowego Miasta Lubawskiego redaktor **Wiktoria Olejnik** rozmawiała z redaktorem naukowym tego opasłego, dwutomowego dzieła prof. **Andrzejem Radziwińskim**. K.Sz.

PROPOZYCJA PANI JOANNY

Założycielka Fundacji Antidote wspierająca osoby onkologiczne **Joanna Michalska** przygotowuje do wydania swoją autorską książkę poświęconą wparciu osób onkologicznych. O technicznej stronie tego projektu rozmawiała z redaktorem **Szymonem Gumienikiem**. J.D.

WIZYTA U BURMISTRZA

Uczniowie klasy 3 SP3 wraz z wychowawcą **Alicją Dadacz** wybrali się do Urzędu Miasta w Świdwinie. Celem wycieczki było zapoznanie uczniów z zakresem działań i zadań urzędu. Podczas wizyty przewodnikiem dzieci był sam burmistrz **Piotr Feliński**. Młodzi obywatele zwiedzili m.in.: gabinet burmistrza, salę spotkań oraz salę sesyjną. SP3

PUBLIKACJE POKONGRESOWE I NOWOŚCI WYDAWNICZE

Rekonfiguracja globalnego bezpieczeństwa
Aktorzy, mechanizmy, instrumenty

Redakcja naukowa
Renata Podgórzńska

adam marszałek

JAPONIA I INDIE –
dwie cywilizacje i dwie wizje
współczesnego porządku
normatywnego –
podobieństwa, różnice, wyzwania

Redakcja naukowa
Joanna Marszałek-Kawa
Tomasz Łukaszuk

adam marszałek

CHINY –
historia
i współczesność

Wybrane zagadnienia

Redakcja naukowa
Krystyna
Leszczyńska-Wichmanowska

adam marszałek

Z badań nad polityką, kulturą i prawami człowieka w państwach azjatyckich

Redakcja naukowa
Tadeusz Bodio

adam marszałek

The Oriental Concept of Adam Mickiewicz

Rafiq Houruzov

adam marszałek

SPORT AND THE CITY:

THE IMPACT OF SPORT ON CHINA'S URBAN EVOLUTION
体育与城市：体育对中国城市发展的影响

EDITED BY MICHAŁ DAHL

LU XUEYI

KONSTRUKCJA SPOŁECZEŃSTWA WE WSPÓŁCZESNYCH CHINACH

adam marszałek

PRZYBLIŻYC FILIPINY
studia interdyscyplinarne

Redakcja naukowa: Franciszek Czech, Joanna Marszałek-Kawa, Michał Dahl

adam marszałek

Bu Xianqun

RZĄDZENIE W NOWEJ ERZE
w perspektywie historycznej autorstwa
Xi Jinpinga

中国社会科学出版社
CHINA SOCIAL SCIENCES PRESS

adam marszałek

SERBSKIE ROZMOWY TORUNIANE NA JUBILEUSZU ZSP

Z propozycją wznowienia polsko-serbskiej współpracy wydawniczej gościł w Wydawnictwie mieszkający w Toruniu **Aleksander Mitrović**. W przeszłości nakładem naszej Oficyny ukazało się wiele wspaniałych dzieł serbskich autorów, takich jak: *Powieść o Londynie* Miloša Crnjanskiego, *Gwiazda Dawida* Zuvdiji Hodžića, *Europa numer dwa* Vjislawa Despotova, *Sklepik „Pod Szczęśliwą Ręką”* Gorana Petrovića oraz *Rosyjski konsul* Vuka Draškovića, a także publikacje polskich autorów o tematyce bałkańskiej, m.in.: *Jerzy Czarny (Kara Georgi) życie i czyny jego* Teodora Tomasa Jeża czy *Serbsko-albański konflikt o Kosovo w XX wieku. Uwarunkowania – przebieg – konsekwencje* Danuty Gibas-Krzak.

W auli Politechniki Warszawskiej miała miejsce gala z okazji 75. rocznicy powstania Zrzeszenia Studentów Polskich, w której brało udział także środowisko toruńskie. Przed oficjalnymi uroczystościami spotkali się byli przewodniczący i działacze ZSP na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika – niestety nie wszyscy jeszcze żyjący, choć byli mile wspomniani. Udział wzięli: byli przewodniczący Rady Uczelnianej: **Bogdan Jachacz, Józef Siemiątkowski, Sławomir Redo, Witold Podedworny, Adam Marszałek, Waldemar Zbytek**, wiceprzewodniczący **Lech Borowski, Mirosław Zajdler** – pierwszy chorąży sztandaru ZSP na UMK, prof. dr hab. **Lech Witkowski** – przewodniczący uczelnianego SSP ONZ, **Mirosław Nalazek** – turystyka, **Adam Ludwiczak** – kultura, oraz **Czesława Augustynowicz, Przemysław Specjalski, Dawid Podlewski**. Po krótkich, emocjonalnych wspomnieniach podpisano okolicznościowy plakat opracowany przez Sławka Redo. A potem – uroczysta gala i pobyt w Klubie Stodoła.

Lech Borowski

W rozmowach z **Aleksandrem Mitrovićem** uczestniczyli: kierownik Działu Składu Komputerowego **Krzysztof Galus** i kierownik Redakcji Historycznej **Paweł Jaroniak**.

M.K.

NOWA KSIĄŻKA PROF. LASOCIKA

W trakcie pobytu w Wydawnictwie wybitny uczyony prof. **Zbigniew Lasocik** omówił z redaktorami: **Szymonem Gumieniem** i **Ryszardem Kuraszem** szczegóły dotyczące edycji jego najnowszej książki poświęconej niewolnictwu i prostytucji na przełomie XIX/XX wieku na świecie.

K.G.

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. Marek Chmaj,
Uniwersytet SWPS,
Warszawa

prof. Stanisław Sulowski,
przewodniczący Rady Naukowej
Central European Journal of Security Studies

st. brig. dr inż. Robert Piec,
Dyrektor Instytutu Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
Akademia Pożarnicza w Warszawie

dr Piotr Potejko,
redaktor naczelny Central European
Journal of Security Studies

Z PROFESORAMI O KONGRESIE

Ważną merytoryczną rozmowę z profesorami: **Włodzimierzem Karaszewskim** i **Małgorzatą Jaworek** przeprowadziła kierownik Redakcji Międzynarodowej Wydawnictwa Adam Marszałek **Zuzanna Cichowska**. W trakcie jej trwania ustalono program otwierającego XII Międzynarodowy Kongres Azjatycki seminarium zatytułowanego *Azja Centralna jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem Uzbekistanu*. Naukowcy z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK są głównymi organizatorami tego ważnego przedsięwzięcia naukowo-biznesowego, w którym swój udział zapowiedzieli także dyplomaci, na czele z JE **Amirsaiem Agzamkhodjaevem** ambasadorem Uzbekistanu w Polsce.

z.c.

WIELKA GRA W WYDAWNICTWIE

W dniu 16 kwietnia 2025 roku doszło do spotkania trzech redaktorów: **Martiny Grabowskiej**, **Andrzeja Madrjasa** i **Tadeusza Panneckiego**, którzy uzgodnili warunki wydania w Wydawnictwie Adam Marszałek pracy *Wielka gra – moje życie*. Planowana książka będzie pierwszą na polskim rynku księgarskim pozycją dotyczącą znanego z TVP teleturnieju „Wielka gra”, który przez wiele lat, aż do 2006 roku, prowadziła niezapomniana **Stanisława Ryster**. W książce znajdują się m.in. wspomnienia prowadzącej teleturniej, jego uczestników i jurorów.

D.K.

KONCERT PROMUJĄCY PŁYTĘ „SPAIN”

W świdwińskim zamku odbył się wyjątkowy koncert promujący płytę „Spain”, podczas którego na scenie wystąpili znakomici gitarzyści: Krzysztof Pełech, Robert Horna oraz pianista Wojciech Pruszyński. Artyści zabrali publiczność w muzyczną podróż przez różnorodne stylistyki, prezentując utwory takich mistrzów, jak zespół Queen, Chick Corea, Ralph Towner, Keith Jarrett, Astor Piazzolla czy Isaac Albeniz. Program koncertu obejmował między innymi energetyczne wykonanie „Bohemian Rhapsody”, tytułowe „Spain”, zmysłowe „Duende”, nastrojowe „Innocence”, ogniste „Libertango” oraz klasyczne „Asturias”. Każde z wykonań było pełne pasji, emocji i artystycznej precyzji, co znalazło żywy odzwiek wśród publiczności. Koncert był niezwykle żywiołowy – emocje płynące ze sceny udzieliły się wszystkim obecnym. Publiczność nagradzała muzyków gromkimi brawami, dziękując za niezapomniane muzyczne przeżycia i wyjątkowy wieczór.

Świdwiński Ośrodek Kultury Zamek

ZJAZD MŁODYCH BADACZY

Centrum Badań Wschodnich i Afrykanistycznych jest organizatorem zaplanowanego na 12–13 czerwca 2025 r. Ogólnopolskiego Zjazdu Młodych Badaczy Nauk Społecznych. Zjazd odbędzie się w Toruniu i będzie przebiegał pod hasłem: Społeczeństwo w erze cyfrowej: wyzwania i możliwości. Nad merytorycznym przebiegiem tego ważnego wydarzenia naukowego będzie czuwała Rada Naukowa złożona z wybitnych uczonych wywodzących się z najważniejszych polskich ośrodków naukowych. Projekt ten uzyskał dofinansowanie ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu „Doskonała Nauka II”.

M.B.

Rada Naukowa Ogólnopolskiego Zjazdu Młodych Badaczy Nauk Społecznych
12-13 czerwca 2025 r.
Toruń

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

DYREKTOR STANISŁAW BEZAK

Dyrektor **Stanisław Bezak**

Jest w moim żywocie krótki fragment, gdy w połowie lat 60. zostałem pracownikiem nieistniejącego już Miejskiego Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego. Mieściło się w narożnym budynku przy Kościuszki i Batalionów Chłopskich. Byłem tam najmłodszy, a więc chłopak do wszystkiego.

Po pewnym czasie postanowiono, jako że byłem świeżo po maturze, powierzyć mi rozliczenie z pobranych materiałów na jeden z remontowanych budynków. Dostałem kalkulator, taki zmyślny kręciołek i kosztorys. Z zadania uwinąłem się szybko i przedstawiłem kierownikowi budowy, i czekałem na pochwałę. Ten, gdy przeczytał, złapał się za głowę i powtarzał: pójdę siedzieć, pójdę siedzieć. Okazało się, że za materiały, które pobrał na remont, postawić by można nowy budynek. Pociężyłem go, że matematyka to raczej pojęcie mi obce i niech się nie martwi. Przeliczył bystrzejszy w naukach ścisłych i wyszły oszczędności. Po tym incydencie wiedziałem, że kariery w budowlance nie zrobię.

Miałem w życiu różnych szefów. Nie wszystkich pamiętam, ale dyrektora MPRB Stanisława Bezaka zapamiętałem. Może dlatego, że na

różnych etapach mojego życia nasze drogi się krzyżowały.

Na początku lat 60., przez cztery lata, gdy wsiadałem do półczyńskiej ciuchci, on wysiadał. Zawsze intrygowała mnie postać niewysokiego, dosyć korpulentnego pana, z dużą blizną, na mocno uszkodzonej głowie, który drobnym kroczeniem, z teczka w ręku zmierzał ku wyjściu.

Później został moim szefem. Budził respekt, gdy w różnych sprawach wzywał do swojego zaciemnionego gabinetu. Nigdy nie podnosił głosu, gdy udzielał reprimendy, budził szacunek.

Pamiętam, jak pewnego dnia przyszło dwóch smutnych panów do dyrektora, gdy opuścili gabinet, wezwał mnie do siebie. Nie podejrzewając niczego, radośnie z uśmiechem wkroczyłem przed jego oblicze. Uśmiech szybko zgasł, gdy zobaczyłem w jego ręce kopertę, opieczętowaną wszystkimi pieczętkami firmy. Był to list do jednej z ówczesnych miłości mojego życia, który dałem sekretarce, by wrzuciła do skrzynki jak będzie wysyłała służbową pocztę. Nie wiedziałem, że ona też jest moją miłością, tylko mnie o tym nie poinformowała. Z zazdrości powbiła pieczętki i coś tam nagryzmoła na kopercie. W tamtych czasach Poczta miała obowiązek zgłaszania Służbie Bezpieczeństwa podejrzanych przesyłek. Cała afera skończyła się na reprimendach, a list nie dotarł do adresatki, bo został zarekwirowany.

Po latach, będąc szefem świdwińskich strażaków, nasze drogi znowu się zeszyły. Pan Stanisław już na emeryturze, bardzo aktywnie udzielał się w pracach półczyńskiej Ochotniczej Straży Pożarnej i Zarządzie Wojewódzkim OSP. Pełnił różne funkcje kierownicze, zostaje oznaczony wieloma państwowymi i związkowymi medalami i odznaczeniami. Staż strażacki ma dość długi, bo jeszcze przed wojną w rodzinnej miejscowości był aktywnym

członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej.

Podczas jednej z wielu strażackich uroczystości ze **Stanisławem Bezakiem** i **Zdzisławem Estkowskim**

Rozmawiałem telefonicznie z córką Pana Stanisława, dotarłem do dokumentów kombatanckich, starając się ustalić jego przedwojenne losy. Urodził się w Łęgach Tarnowskich nieopodal Tarnowa. Służbę wojskową odbywa w 16. Pułku Piechoty w Tarnowie jako artylerzysta. W wojnie obronnej 1939 roku walczy w 6. Dywizji Piechoty. Po 20 września zostaje internowany w Uściczku nad Dniestrem przy granicy rumuńskiej. Przechodzi przez kolejne obozy internowania, w Starym Bielsku, Kozielsku koło Smoleńska, z którego ucieka. Długo nie cieszy się wolnością. Zostaje złapany i osadzony w obozie Pińsku na Polesiu. Następny, ostatni obóz rosyjski w Brzesku, z którego zostaje przekazany Niemcom do niewoli. Podczas transportu w grudniu 1939 roku w okolicach Poznania udaje mu się zbiec.

Kilka tygodni się błąka i udaje mu się przedostać do Tarnowa. Tam znajduje zatrudnienie w Zakładach Mechanicznych, które produkują również części do różnych rodzajów broni i samolotów. Później na kolei. Podczas pracy jadąc drezyną jest nalot i zostaje ranny odłamkiem w głowę. W krakowskim szpitalu przeprowadzają trepanację czaszki, ratują mu życie. Ślady tego wydarzenia nosił do końca życia. Był wówczas młodym żonkosiem, już po ślubie który, zawarł w 1942 roku. Po wojnie krótko pracuje na poznańskiej kolei i wyjeżdża na Ziemię Zachodnie. Uzupełnia wykształcenie techniczne. Pracuje w wielu półczyńskich firmach, między innymi w Szpitalu i Uzdrowisku.

Z długoletnim Naczelnikiem Miasta Połczyn-Zdrój **Czesławem Pytlakiem**

wisku. Od 1956 roku przez dwadzieścia lat kieruje Miejskim Przedsiębiorstwem Remontowo-Budowlanym. Wyróżniony wieloma odznaczeniami i medalami, między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł w lutym 1998 roku w wieku 81 lat i pochowany został na połczyńskim cmentarzu.

Są w powojennych dziejach naszego miasta i powiatu postaci często już zapomniane, ale którym wiele zawdzięczamy, często podnosili to miasto z ruin, organizowali życie gospodarcze, kulturalne i oświatowe. Szefowie firm, nauczyciele, przedsiębiorcy, duchowni, działacze kulturalni i społeczni. Staram się je w skromny sposób przypominać. Do nich należał też Stanisław Bezak.

Zbigniew Czajkowski

SPOTKANIE WYDAWCÓW

W siedzibie Związku Literatów Polskich o działalności wydawniczej dawnej i obecnej z dr. Adamem Marszałkiem rozmawiał wywodzący się z Torunia prof. dr hab. **Bohdan Wasilewski**, który w swojej oficynie IPS Wydawnictwa kontynuuje rodzinną tradycję publikowania książek, którą zapoczątkował jego pradziadek **Adam Dzwonkowski** i matka **Halina Wasilewska**.

K.G.

WIELKANOCNE SPOTKANIE

Już nieomal tradycją się stało, że kilka razy w roku spotyka się młodzież ze „starszą młodzieżą”. Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Świdwinie zaprezentowali krótki program artystyczny na świątecznym spotkaniu przed Wielkanocą. Nauczyciele usłyszeli w ich wykonaniu wiersze Wisławy Szymborskiej i Leopolda Staffa oraz mogli włączyć się w śpiew znanych i lubianych piosenek. Młodzież złożyła zgromadzonym życzenia. Ważne są te międzypokoleniowe relacje, bo wzajemnie możemy od siebie czerpać – życiową mądrość i radość życia. Młodzi uczą się wagi dobrych relacji przyjacielskich. Przewodnicząca SEiR ZNP – **Elżbieta Wielgosz** tradycyjnie z ogromną serdecznością i hojnością ugościła młodzież. Było to przyjemne spotkanie przy suto zastawionym stole, które upłynęło we wspaniałej atmosferze.

Monika Fabianiak

STYPENDIA STAROSTY ŚWIDWIŃSKIEGO

W Zespole Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie odbyła się uroczystość wręczenia Stypendiów Starosty. W wydarzeniu osobiście wziął udział starosta powiatu świdwińskiego **Mirosław Majka** oraz naczelnik Wydziału Spraw Społeczno-Oświatowych **Roman Kozubek**. Stypendium z rąk starosty otrzymało 51 uczniów. Wszystkim nagrodzonym gratulujemy!

Zespół Szkół im. W. Broniewskiego w Świdwinie
fot. Malwina Spychalska

ŚWIDWIŃSKA CERES ODNALEZIONA PROFESOROWIE PRAWNICY

Po długotrwałym śledztwie odnalazłem u berlińskiego handlarza antykami naszą świdwińską piękność – boginię urodzaju i płodności Ceres. Udało mi się ją porwać przy pomocy ludzi z berlińskiego półświatka, operujących przy ulicy nomen omen Świdwińskiej. Jest już bezpieczna w naszym mieście i wróci na miejsce po remoncie elewacji. Dzisiaj miałem przyjemność ją pogłaskać. A poważnie. Pewnie trochę wstyd, a mam nadzieję, że się też cieszą koledzy, którzy powątpiewali w uczciwość właściciela.

Zbigniew Czajkowski

ZWYCIĘSTWO TORUŃSKICH ANIOŁÓW

Na wypełnionej do ostatniego miejsca toruńskiej Motoarenie odbyła się inauguracja sezonu żużlowego 2025. Występujący pod nową nazwą zespół PRES Grupa Deweloperska Toruń pokonał drużynę Betard Sparta Wrocław 49:41. Z sukcesów toruńskich „Aniołów” bardzo cieszyli się zasiadający w loży: toruński bard **Jacek Beszczyński**, prof. **Zbigniew Girzyński**, wiceminister sprawiedliwości dr **Arkadiusz Myrcha**, **Joanna Michalska**, II wicewojewoda kujawsko-pomorski **Michał Koniuch**, prezydent Torunia **Paweł Gulewski**, prezes PRES Grupa Deweloperska Toruń **Ilona Termińska** oraz jej prawa ręka **Joanna Sikorska**.

K.G.

Wykładający na Uniwersytecie SWPS właściciele prestiżowej kancelarii prawnej Chmaj i Partnerzy profesorowie **Marek Chmaj** i **Mariusz Bidziński** w rozmowie z prezesem Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Adamem Marszałkiem** zapowiedzieli swój udział w XII Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim.

D.K.

NEGOCJACJE W GROMADZIE

Tradycyjnie już w toruńskim hotelu Zjazd Staropolski odbędzie się wiele imprez towarzyszących XII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Negocjacje w sprawie warunków ich organizacji prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Adam Marszałek** prowadził z dyrektorką **Joanną Moczulską** oraz kierownikiem restauracji **Krzysztofem Suleckim**.

P.J.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiaik (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Michał Dahl, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Bartosz Płotka, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka, Joanna Zakrzewska